

Toimialajohtajan selvitys sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta vuonna 2022

Hallinto- ja johtamistapa

Perusturvan johtoryhmän kokoukset pidetään pääasiassa viikoittain, kesällä oli heinäkuussa tauko. Kokoukset järjestettiin joko paikan päällä, hybridisti tai täysin etäyhteyksien riippuen Covid 19-tilanteesta. Johtoryhmässä käsitellään etukäteen laaditun asialistan perusteella perusturvan toimintaan, talouteen ja henkilöstöön sekä asiakkaisiin/potilaisiin liittyviä asioita. Perusturvan johtoryhmä on säännöllisesti käsitellyt tavoitteiden toteutumista ja raportoinut niistä perusturvalautakunnalle. Henkilöstön täyttöluvut on käsitelty myös johtoryhmässä. Johtoryhmän lisäksi on pidetty kuukausittain (tauko kesällä) kaikille esimiehille ja päälouottamusmiehille sekä työsuojeluvaltuutetuille tarkoitettuja kokouksia, joissa on käsitelty teemoittain ajankohtaiset, toimintaan, talouteen ja henkilöstöön sekä asiakkaisiin/potilaisiin liittyvät asiat.

Tilaus ja hankintaohjeistus sekä sopimushallinta

Hankintaprosessit toteutetaan toimintaohjeistuksien mukaisesti. Tarvikekilpailut hoidetaan palvelualueilla keskitetysti intran hankintapaikkalistan mukaisesti aina esimiehen hyväksymänä. Pienissä yksiköissä hankintoja on vähän ja niistä keskustellaan aina esimiehen kanssa. Päivittäistarpeista huolehtii Satasairaalan Logistiikkakeskus erillisen sopimuksen mukaisesti. Isommat hankinnat tehdään esimiehen kautta kilpailutetuista hankintapaikoista hankintavaltuuksien mukaan noudattaen perusturvan toimintasääntöä. Kilpailutetut hankintapaikat löytyvät Clouidian sopimushallintajärjestelmästä, jota hallinnoin Porin kaupungin hankintapalvelut. Mikäli hankintakohde ei löydy em. järjestelmästä, tulee järjestää ns. minikilpailutus hankintaohjeiden mukaisesti. Suurien hankintojen osalta toimitaan hankintaohjeiden mukaisesti. Hankinnoista tehdään aina hankintapäätökset. Perusturvan suurimpien hankintojen osalta on tehty vuosisuunnitelma, josta nähdään sopimusten tilanne ja mahdollisen kilpailutuksen aikataulu. Sopimusohjausta ja ohjeita annetaan palvelualueille ja sopimuksia tehdään keskitetysti. Sopimukset tallennetaan sähköiseen muotoon omalle verkkoasemalleen ja luetteloidaan ennen arkistointia.

Laskujen hyväksyntä

Laskujen hyväksyjät hyväksyvät lautakunta kustannuspaikoittain nimikkeittäin ja jokaiselle kustannuspaikalle on myös varahyväksyjä. Lisäksi ylemmällä esimiehellä on aina oman kokonaisuutensa kaikkien kustannuspaikkojen hyväksymisoikeudet ja perusturvajohtajalla koko perusturvan kaikki kustannuspaikat. Laskujen hyväksymisessä sama henkilö ei voi olla tarkastaja ja hyväksyjä sekä itseä koskevien laskujen hyväksyminen on kielletty.

Tekninen valvonta

Valvontaa perusturvan toimipisteissä toteutetaan eritavoin. Pääperiaatteena toiminnalla pyritään parantamaan tila- ja henkilöturvallisuutta vähentäen rikollisen toiminnan

mahdollisuutta. Toimipaikoissa valvonta toteutetaan riskiarvioon perustuen pääosin kamera- ja kulunvalvonnan avulla. Kulunrajaamisella pyritään vaikuttamaan asiattoman kulun estämiseksi eritasoin turvuokiteltuihin tiloihin. Kameravalvonnan sijoittaminen näkyvästi kertoo epäkohtiin puuttumisesta, ja tallenteet ovat todistusaineistoa rikollisen toiminnan todentamiseksi.

Lokitetietojen valvonta perusturvan toiminta-alueella on säännöllistä ja toteutetaan satunnaisotannalla. Asiakkaalla on tiedonsaantioikeus omien tietojensa tarkastelijoiden osalta sekä kameravalvonnan osalta. Asiakas/potilas voi pyytää tietoja häntä koskevien asiakas- ja potilastietojärjestelmiin kuuluvien tietojen käyttäjästä, käyttöajankohdasta ja mitä tietoja on käytetty.

Valvontatoimenpiteet

Sosiaali- ja terveyspalveluiden valvonnalla varmistetaan erityisesti yksiköiden omavalvonnan riittävyys ja toteutuminen. Omavalvonta on aina ensisijainen valvonnan muoto, sillä palveluntuottaja on ensisijaisesti vastuussa tuottamiensa palveluiden toiminnasta ja laadusta. Perusturvassa omavalvonnan yksikkökohtainen suunnittelu ja toimeenpano on yhdenmukaistettu sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköissä ja omavalvonta on suunniteltu yksikkökohtaisissa omavalvontasuunnitelmissa.

Omavalvontasuunnitelman laadinnan tueksi on tehty omavalvonnan suunnittelun ja toimeenpanon toimintaohje, joka päivitetään vuosittain. Päivityksessä huomioidaan mahdolliset lainsäädännön muutokset sekä vuosittain päivittyvä valtakunnallinen valvontaohjelma. Yksikkökohtaiset omavalvontasuunnitelmat muodostavat palvelutuotantoon nähden laadunhallinnan kokonaisuuden, johon linkittyvät toiminnasta riippuen muun muassa yksikkökohtaiset lääkehoitosuunnitelmat sekä tietosuojaa, tietoturva ja tietojärjestelmiä koskeva omavalvontasuunnitelma. Omavalvonnan suunnittelu ja toimeenpano ovat vastuutettu. Esihenkilö vastaa yksikön omavalvonnan toteutumisesta, mutta jokainen työntekijä on omalta osaltaan vastuussa, että organisaation laatutavoitteet ja sovittu laatutaso saavutetaan. Omavalvonnan yhteydessä on todettu olevan jatkuvaa koulutustarvetta ja koulutuksen kytkemisen tarve osaksi esihenkilöiden perehdytystä. Koulutustarpeeseen ei kyetty vastaamaan 2022 hyvinvointialuevalmistelun vuoksi. Esihenkilöt ovat saaneet tarvittaessa tukea omavalvonnan suunnitteluun ja toteutukseen muilla keinoin johdolta, turvallisuuskoordinaattorilta sekä laatu- ja valvontakoordinaattorilta.

Omavalvonnan lisäksi palveluntuotantoon kohdistuu järjestäjätason valvonta. Tämä koskee niin omaa kuin ostopalvelutuotantoa. Valvontavastuu kohdistuu myös alueella tuotettaviin yksityisiin sosiaalipalveluihin. Palvelutuotannon valvontaa ohjaa perusturvan valvontasuunnitelma. Valtakunnallisen valvontaohjelman vuosittaiset painopisteet käydään läpi laatu- ja turvallisuustyöryhmässä. Painopisteet huomioidaan valvontatyössä. Järjestäjätasoinen valvonta tukee palveluntuottajia toiminnan kehittämisessä. Valvonnassa painottuu ohjauksellisuus, riskien tunnistaminen ja niiden ennaltaehkäisy. Valvontatyötä tekevät viranhaltijat raportoivat tehdyt valvontatoimenpiteet vuosittain perusturvalautakunnalle ja valvonnasta laaditaan valvontakertomus. Valvonnan

kehittämistyössä tulee tähdätä valvonnan yhdenmukaisuuteen ja tasavertaisuuteen, johon valvontasuunnitelma on hyvä menetelmä. Myös raportointimahdollisuuksia tulee kehittää.

Riskienhallinta

Perusturvassa tehdään jatkuvaa riskienhallintaa ennakoivan turvallisuuskulttuurin kehittämiseksi. Palvelualueittain kootaan vuosittaiset toiminnan riskit ja tehdyt toimenpiteet kehittämiskohteineen riskianalyyysiin. Organisaation riskejä tarkastellaan perusturvan johdossa neljännesvuosittain asiakas- ja potilasturvallisuuden, työntekijöiden sekä vartijatoimintojen osalta. Riskienhallinnan korjaavina keinoina perusturvassa on kehitetty liikkuva vartija –toimintamallia, ennakoivan turvallisuuskulttuurin parantamiseksi järjestetään erilaisia turvallisuuskoulutuksia, huolehditaan perehdytyksestä myös turvallisuuden osalta eri teemoilla toteutettavin turvallisuuskävelyin.

Vuoden 2022 riskinä perusturvassa oli aiempien vuosien tapaan pandemia ja sen aiheuttama kuormitus palveluiden tuottamisen osalta sekä henkilöstölle. Työtaistelutilanne on aiheuttanut arjen sujuvuuteen omat haasteensa maailman epävakaan tilanteen tavoin. Perusturvan toimintoja on kehitetty vuoden 2022 aikana pandemian aiheuttaman hoitovelan korjaamiseksi sekä kasvavaan palveluntarpeen vastaamiseksi. Hyvinvointialueen valmistelu haastavassa tilanteessa on lisännyt henkilöstön kuormitusta entisestään lisäten epävarmuutta tulevaan muutokseen.